

Voor statuten

Versie april 2016

D66

Inhoudsopgave

Statuten Politieke Partij Democraten 66.....	3
Artikel 1 De vereniging	3
Artikel 2 Doelstelling en middelen.....	3
Artikel 3 Huishoudelijk Reglement	3
Artikel 4 Uitgangspunten voor het huishoudelijk reglement.....	3
Artikel 5 Lidmaatschap	4
Artikel 6 Einde lidmaatschap.....	4
Artikel 7 Onverenigbaarheden	4
Artikel 8 Uitgangspunten van de partijorganisatie	4
Artikel 9 Vertegenwoordiging in rechte.....	5
Artikel 10 De ledenvergadering.....	5
Artikel 11 De commissies van de ledenvergadering	6
Artikel 12 De landelijke Besluitvormingscommissie.....	6
Artikel 13 De verkiezingscommissie	6
Artikel 14 Het bestuur	6
Artikel 15 Taken bestuur	6
Artikel 16 Bijzondere taken Landelijk Bestuur.....	7
Artikel 17 Verenigingsjaar	7
Artikel 18 Geldmiddelen.....	7
Artikel 19 De financiële commissie.....	7
Artikel 20 Kandidaatstelling en interne verkiezingen	7
Artikel 21 Beroep op het Geschillencollege.....	7
Artikel 22 Wijziging van de Statuten	8
Artikel 23 Ontbinding van de Partij	8
Artikel 24 Quorum bij wijziging van de Statuten of ontbinding van de Partij.....	8

Statuten Politieke Partij Democraten 66

Gevestigd te 's Gravenhage zoals laatstelijk vastgesteld tijdens het 103e congres van D66 gehouden op 16 april 2016.

Artikel 1 De vereniging

De vereniging draagt de naam: POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN 66, hierna aan te duiden als de Partij. De naam kan worden afgekort als "Democraten 66", "D66" en "De Democraten". Zij is gevestigd te 's Gravenhage. De vereniging is opgericht op veertien oktober negentienhonderd zesenzestig en is opnieuw aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 2 Doelstelling en middelen

1. De Partij stelt zich als sociaal-liberale partij ten doel een politiek te bedrijven waarin zij de mens centraal stelt: vrij, betrokken, gelijkwaardig en mondig en streeft naar een democratische, duurzame en open samenleving. Deze uitgangspunten worden nader omschreven in een door het congres vastgesteld programma houdende de Uitgangspunten. In het bijzonder streeft de Partij naar radicale democratisering van de samenleving en het politieke bestel. De in deze doelstelling vervatte grondgedachte wordt nader uitgewerkt in het politiek programma, dat ten grondslag ligt aan alle activiteiten van de Partij en zijn fracties in de vertegenwoordigende lichamen.
2. De Partij streeft dit doel na door alle geëigende en wettige middelen die aan het doel bevorderlijk zijn, in het bijzonder door:
  - a. het verder ontwikkelen, verdiepen en verbreden van de Uitgangspunten en het vergroten van hun invloed op onder ander de internationale, Europese, landelijke, provinciale en gemeentelijke politiek;
  - b. het bevorderen van verkiezing van partijleden in de vertegenwoordigende lichamen;
  - c. het voeren van politieke actie;
  - d. het lidmaatschap van een verwante Europese politieke partij.
3. De vereniging beoogt niet het maken van winst met het totaal van haar activiteiten die erop gericht zijn om haar doelstelling te verwezenlijken of te bevorderen.

Artikel 3 Huishoudelijk Reglement

1. De landelijke ledenvergadering (het "congres") stelt het Huishoudelijk Reglement vast, dat gewijzigd kan worden door een besluit van het congres, genomen met een gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen.
2. Het Huishoudelijk Reglement mag niet in strijd zijn met de Statuten. Bevoegdheden, die de Statuten verlenen, worden nader uitgewerkt in het Huishoudelijk Reglement. Slechts die reglementen, die bij of krachtens deze statuten dan wel bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement kunnen worden vastgesteld door enig partij-orgaan, behoren tot de reglementen van de Partij en hebben als zodanig rechtskracht binnen de Partij.
3. In gevallen waarin de Statuten en het Huishoudelijk Reglement niet voorzien, en in spoedeisende onvoorziene gevallen beslist het Landelijk Bestuur, onverminderd zijn verantwoordelijkheid tegenover het congres.

Artikel 4 Uitgangspunten voor het huishoudelijk reglement

Het Huishoudelijk Reglement bevat regels omtrent de organisatie van de Partij, met als uitgangspunten:

- A. open kandidaatstelling, directe verkiezing van personen in partijfuncties, beperkte herkiesbaarheid in de zelfde partijfunctie en beperkte mogelijkheid om gelijktijdig meer dan één partijfunctie te bekleden;
- B. openbaarheid van vergaderingen en vergaderstukken; in het Huishoudelijk Reglement kan worden geregeld onder welke omstandigheden vergaderingen besloten kunnen zijn en wanneer bestuursstukken niet of beperkt openbaar zijn; alle overige vergaderingen kunnen niet besloten worden verklaard;
- C. dat alle ter vergadering aanwezige stemgerechtigde leden slechts één stem mogen uitbrengen en dat geen stem mag worden uitgebracht bij volmacht;
- D. vaststelling van kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende organen via directe en geheime verkiezingen door alle ter zake stemgerechtigde leden;

- E. dat besluiten, tenzij anders wordt vermeld, worden genomen met gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen;
- F. dat bepaalde besluiten aan een referendum zullen worden onderworpen.

Artikel 5 Lidmaatschap

- 1. Natuurlijke personen die redelijkerwijs geacht kunnen worden in te stemmen met de uitgangspunten van de Partij, kunnen lid van de Partij worden.
- 2. Leden zijn zij die zich als lid bij het Bestuur hebben aangemeld en door het Bestuur als zodanig tot de vereniging zijn toegelaten. Nadere regels hieromtrent worden gesteld bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement. Een besluit tot niet-toelating kan slechts worden genomen op gronden, ontleend aan het Huishoudelijk Reglement.
- 3. Door of namens het Bestuur worden geen mededelingen gedaan omtrent het lidmaatschap van de Partij aan andere dan de bevoegde partijorganen.

Artikel 6 Einde lidmaatschap

- 1. Het lidmaatschap eindigt door:
  - a. overlijden van het lid;
  - b. opzegging door het lid;
  - c. opzegging door de Partij;
  - d. ontzetting uit het lidmaatschap.
- 2. Opzegging van het lidmaatschap door het lid kan slechts schriftelijk geschieden uiterlijk op één maand voorafgaand aan de opgegeven datum.
- 3. Een besluit tot opzegging van het lidmaatschap door de Partij kan geschieden ingeval het lid:
  - a. ophoudt te voldoen aan de eisen aan het lidmaatschap in deze Statuten gesteld;
  - b. zijn financiële verplichtingen gedurende een in het Huishoudelijk Reglement bepaalde termijn niet nakomt;
  - c. zich zodanig gedraagt dat van de Partij redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.
- 4. Ontzetting uit het lidmaatschap kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de Statuten, reglementen of besluiten van de vereniging handelt, zoals onder meer in het geval dat, ondanks betalingsherinnering, de jaarlijkse bijdrage niet of niet tijdig wordt betaald of wanneer het lid de vereniging op onredelijke wijze benadeelt. De ontzetting geschiedt door het Landelijk Bestuur, dat het betrokken lid ten spoedigste van het besluit, met opgave van redenen in kennis stelt.
- 5. Van een besluit tot opzegging van het lidmaatschap door de Partij op grond dat redelijkerwijs van de Partij niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren en van een besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap staat de betrokkene binnen vier weken na de ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep open bij het Geschillencollege. Hij wordt daartoe ten spoedigste schriftelijk van het besluit met opgave van redenen in kennis gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst.
- 6. Beëindiging van het lidmaatschap op grond van het bepaalde in lid 1 sub c. of d. gaat in op de datum van het verstrijken van de beroepstermijn tegen het besluit dan wel indien beroep is ingesteld op de datum van de uitspraak.
- 7. Beëindiging van het lidmaatschap op grond van het bepaalde in lid 1 sub c. of d. ontslaat het lid niet van de verplichting tot betaling van de contributie over het lopende jaar.

Artikel 7 Onverenigbaarheden

Het lidmaatschap van de Partij is onverenigbaar met:

- A. de kandidaatstelling voor enige andere politieke partij of groepering voor een vertegenwoordigend orgaan indien de Partij vertegenwoordigd is of deelneemt aan de verkiezingen voor dat vertegenwoordigend orgaan;
- B. de vertegenwoordiging van enige andere politieke partij of groepering in een vertegenwoordigend orgaan, indien de Partij vertegenwoordigd is in dat vertegenwoordigend orgaan.

Artikel 8 Uitgangspunten van de partijorganisatie

- 1. De partijorganisatie kent drie algemene niveaus:
  - a. het landelijke niveau;

- b. het regionale niveau;
- c. het afdelingsniveau.

Een afdeling kan besluiten (een) deelafdeling(en) in te stellen. Het Huishoudelijk Reglement regelt de voorwaarden waaronder dat kan gebeuren. Leden kunnen overgaan tot de vorming van een al dan niet thema-afdeling. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden nadere regels gesteld.

2. Op ieder organisatieniveau bestaan tenminste twee algemene organen, te weten:
  - a. de ledenvergadering als het hoogste orgaan voor het betreffende organisatieniveau;
  - b. het bestuur, dat rechtstreeks door de bij dat organisatieniveau behorende leden wordt gekozen.
3. Het congres, de ledenvergadering op landelijk niveau, is het hoogste orgaan voor de Partij als geheel, het Landelijk Bestuur is het hoogste bestuursorgaan voor de Partij als geheel.
4. De Partij kent als bijzonder orgaan het geschillencollege.
5. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement wordt de nadere inrichting van elk organisatieniveau geregeld, waarbij:
  - a. het Landelijk Bestuur een het gehele land dekkende indeling in regio's vaststelt op basis van in het Huishoudelijk Reglement vastgelegde criteria ten behoeve van het bestuurlijke middenniveau;
  - b. ieder regiobestuur een in het gehele gebied dekkende indeling in afdelingen vaststelt op basis van in het Huishoudelijk Reglement vastgelegde criteria ten behoeve van het bestuurlijke basisniveau. Ieder regiobestuur kan in samenspraak met een aanpalend regiobestuur besluiten een regio overschrijdende afdeling op te nemen;
  - c. ieder afdelingsbestuur de bevoegdheid heeft een het gehele gebied dekkende indeling in deelafdelingen vast te stellen op basis van in het Huishoudelijk Reglement vastgelegde criteria.
6. Partijfuncties zijn alle functies binnen de in dit artikel genoemde algemene en bijzondere organen, alsmede binnen alle overige bij of krachtens deze statuten dan wel het Huishoudelijk Reglement ingestelde organen, met uitzondering van de ledenvergaderingen.
7. De maximale zittingstermijn in enig bestuur of orgaan van de ledenvergadering is zes jaar ongeacht de functie.

Artikel 9 Vertegenwoordiging in rechte

1. Het Bestuur vertegenwoordigt de vereniging.
2. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan twee bestuurders tezamen, waarvan in elk geval een de voorzitter of de vicevoorzitter is.
3. Het Bestuur kan de penningmeester machtigen om betalingsopdrachten namens de Partij te ondertekenen.
4. Het Bestuur kan de volmacht verlenen aan een of meer bestuursleden alsook aan anderen, om de Partij binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen.
5. In afwijking van lid 1 en lid 2 is de voorzitter of een door hem aan te wijzen andere persoon, bevoegd tot het tekenen van de machtiging om kandidatenlijsten onder de naam van de Partij aan verkiezingen te laten deelnemen.
6. Geen enkel bij of krachtens deze Statuten of het Huishoudelijk Reglement in te stellen orgaan heeft zelfstandige rechtspersoonlijkheid, tenzij dit nadrukkelijk in deze statuten is vermeld.

Artikel 10 De ledenvergadering

1. De ledenvergadering vindt plaats in een door het Bestuur aan te wijzen locatie in Nederland.
2. De ledenvergadering komt zo vaak bijeen als bij of krachtens in het Huishoudelijk Reglement is geregeld, doch tenminste twee keer per jaar. Aan haar komen alle bevoegdheden toe die niet door de wet of de Statuten aan andere organen zijn opgedragen. De ledenvergadering kan slechts besluiten nemen over onderwerpen, waarbij in de tevoren aan alle leden toegezonden agenda is opgenomen dat besluitvorming zal plaatsvinden.
3. Tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald worden besluiten met een gewone meerderheid van stemmen genomen.
4. Het Bestuur roept de ledenvergadering regelmatig bijeen, doch in elk geval indien tenminste vijf percent van de stemgerechtigde leden, of, indien zulks minder is, tenminste zevenhonderdvijftig stemgerechtigde leden daarom verzoekt. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden nadere regels gesteld omtrent bijeenroeping, aankondiging, agenda, leiding van de vergadering

en de wijze waarop besluiten worden genomen, met dien verstande dat bijeenroeping in ieder geval geschiedt door schriftelijke kennisgeving aan de leden.

Artikel 11 De commissies van de ledenvergadering

Voor zover niet tredend in de bevoegdheden van de algemene en bijzondere organen genoemd in artikel 8, kan de ledenvergadering commissies dan wel advies- en/of overlegraden instellen ter uitvoering van de door deze ledenvergadering nader omschreven opdrachten. De ledenvergadering stelt in elk geval al dan niet permanent een financiële commissie en een verkiezingscommissie in. Samenstelling, bevoegdheden en verplichtingen van de commissies van de ledenvergadering en raden van de ledenvergadering worden geregeld bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement dan wel in het instellingsbesluit. Ten aanzien van de duur van het lidmaatschap van deze organen kan niet worden geregeld dat deze de termijn van drie jaren overschrijdt, met uitzondering van de mogelijkheid van de eenmalige aansluitende herverkiezing.

Artikel 12 De landelijke Besluitvormingscommissie

1. De landelijke Besluitvormingscommissie bereidt de besluitvorming voor het congres voor, bewaakt daarbij de overeenstemming met de Statuten en het Huishoudelijk Reglement. De Besluitvormingscommissie beslist ter vergadering, indien wordt gestemd over een niet schriftelijk vastgesteld voorstel, over de formulering daarvan. De Besluitvormingscommissie stelt de notulen van het congres of de uitkomst van het referendum vast. De Besluitvormingscommissie draagt zorg voor de procedures rond raadplegingen en behandeling van amendementen, zoals verder uitgewerkt in het Huishoudelijk Reglement.
2. De landelijke Besluitvormingscommissie is belast met de bewaking van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement voor de gehele Partij.

Artikel 13 De verkiezingscommissie

1. Een verkiezingscommissie is belast met de organisatie van de verkiezing van leden van besturen en commissies en vertegenwoordigers.
2. De verkiezingscommissie beslist bindend omtrent de uitslag van verkiezingen voor leden van besturen en commissies en vertegenwoordigers, die tijdens ledenvergaderingen worden gehouden.
3. Op decentraal niveau kan het bestuur niet worden aangewezen als verkiezingscommissie binnen de eigen bestuursseenheid.
4. De Landelijke Verkiezingscommissie is belast met de bewaking van de verkiezingsprocedures voor de gehele Partij.

Artikel 14 Het bestuur

1. De leden van de Partij op elk niveau kiezen rechtstreeks het bestuur op dat niveau op een nader bij het Huishoudelijk Reglement te bepalen wijze.
2. Ontslag van de leden van het bestuur geschiedt door de ledenvergadering op een nader in het Huishoudelijk Reglement te bepalen wijze.
3. Het bestuur bestaat, zo mogelijk, uit een oneven aantal leden. De samenstelling en het aftreden van het bestuur geschiedt op een bij Huishoudelijk Reglement vast te stellen wijze.

Artikel 15 Taken bestuur

1. Het bestuur op elk niveau heeft, naast het in algemene zin leiding geven aan de Partij, in elk geval de verantwoordelijkheid dat aan de ledenvergadering worden voorgelegd:
  - a. voorstellen met betrekking tot de begroting;
  - b. de jaarrekening;
  - c. voorstellen met betrekking tot reglementen;
  - d. voorstellen met betrekking tot het politiek programma.

Na goedkeuring van de ledenvergadering dienen afdelingsbesturen en regiobesturen hun begroting en hun jaarrekening eveneens voor te leggen aan het Landelijk Bestuur.

2. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden nadere regels gesteld omtrent taak en omvang van elk bestuur, alsmede de wijze waarop de taak wordt uitgeoefend en hoe en wanneer omtrent de taakuitoefening verantwoording aan de leden wordt afgelegd; in ieder geval gaat de jaarlijks in te dienen begroting vergezeld van beleidsvoornemens.

Artikel 16 Bijzondere taken Landelijk Bestuur

1. Het Landelijk Bestuur is belast met de algemene leiding van de Partij en met de uitvoering van de besluiten van het congres.
2. Het Landelijk Bestuur is bevoegd aanvullende reglementen vast te stellen voor huishoudelijke en politieke vergaderingen, mits deze niet in strijd zijn met de Statuten en het Huishoudelijk Reglement.

Artikel 17 Verenigingsjaar

Het verenigings- en boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 18 Geldmiddelen

1. De geldmiddelen van de Partij bestaan uit:
  - a. contributies;
  - b. donaties;
  - c. erfstellingen, met dien verstande dat erfstellingen niet anders kunnen worden aanvaard dan onder het voorrecht van boedelbeschrijving, en legaten;
  - d. schenkingen;
  - e. subsidies van overheidswege;
  - f. alle overige baten.
2. Het Landelijk Bestuur weigert een financiële bijdrage wanneer, naar inzicht van tenminste eenderde van de leden van het Landelijk Bestuur, daardoor de politieke onafhankelijkheid van de Partij in gevaar kan worden gebracht.
3. De contributieverplichtingen worden vastgesteld door het congres op voorstel van het Landelijk Bestuur.

Artikel 19 De financiële commissie

1. Een financiële commissie is belast met het financiële toezicht op het bestuur.
2. De ledenvergadering verleent aan het bestuur, al of niet voorwaardelijk, décharge over het gevoerde beheer, zoals een en ander nader is geregeld in het Huishoudelijk Reglement; de ledenvergadering gaat hiertoe niet eerder over dan nadat de financiële commissie, aan wie het financiële toezicht op het bestuur is opgedragen, daarover heeft gerapporteerd.
3. De landelijke financiële commissie kan richtlijnen uitvaardigen ten behoeve van de financieel toezichthoudende taak voor de gehele Partij.

Artikel 20 Kandidaatstelling en interne verkiezingen

1. Het lidmaatschap van de Partij is vereist om kandidaat te staan voor en de Partij te vertegenwoordigen in enig vertegenwoordigend orgaan, en is tevens vereist om kandidaat te staan voor en lid te zijn van enig bestuursorgaan binnen de Partij.
2. Leden, die voor enige partijfunctie binnen de Partij of namens de Partij voor een lidmaatschap van enig vertegenwoordigend lichaam in aanmerking wensen te komen, moeten een door het Landelijk Bestuur opgestelde verklaring ondertekenen, waaruit blijkt dat zij niet betrokken zijn geweest bij handelingen, uitingen of voorvallen, waaruit een fascistische of racistische gezindheid blijkt.
3. Kandidaten voor vertegenwoordigende functies moeten verklaren dat zij bereid zijn een van toepassing zijnde afdrachtregeling toe te passen en bereid zijn toepassing te geven aan een bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement voorziene voorkeurstemregeling.
4. Overige vereisten inzake lidmaatschapstermijnen bij kandidaatstellingen worden geregeld in het Huishoudelijk Reglement.

Artikel 21 Beroep op het Geschillencollege

Tegen beslissingen van of namens partijorganen, anders dan het congres, die de rechtspositie van een lid of een ander partijorgaan raken, staat voor leden en partijorganen beroep open bij het Geschillencollege. Onder lid wordt mede verstaan de kandidaat die niet voldoet aan de lidmaatschapstermijnen zoals nader beschreven in het Huishoudelijk Reglement alsmede degene die niet als lid is toegelaten. Met een beslissing wordt gelijkgesteld de al dan niet uitdrukkelijke weigering

een beslissing te nemen. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden nadere regels gesteld, waarin ook de beslechting van andere geschillen aan het Geschillencollege kan worden opgedragen.

Artikel 22 Wijziging van de Statuten

1. Wijziging van deze Statuten is mogelijk door een besluit van het congres waarin tenminste vierhonderdvijftig stemgerechtigde leden of, indien zulks minder is, drie percent van de stemgerechtigde leden bijeen is, genomen met gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Voor een wijziging van artikel 23, eerste lid, is een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen noodzakelijk.
2. Een wijziging treedt niet eerder in werking nadat een notariële akte is opgemaakt.

Artikel 23 Ontbinding van de Partij

1. Een besluit tot ontbinding van de Partij wordt door het congres waarin tenminste vijftig percent van de stemgerechtigde leden bijeen is, genomen met tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
2. Het Bestuur stelt bij het besluit tot ontbinding de bestemming van het overschot na vereffening vast. De bestemming is zoveel mogelijk in overeenstemming met het doel van de vereniging, met dien verstande dat het overschot besteed wordt aan:
  - a. een algemeen nut beogende instelling, als bedoeld in artikel 5b van de Algemene wet inzake Rijksbelastingen of een daarvoor in de plaats tredende bepaling, met een soortgelijke doelstelling, of;
  - b. een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft.
3. Bij ontbinding van de Partij geschiedt de liquidatie door het Landelijk Bestuur.

Artikel 24 Quorum bij wijziging van de Statuten of ontbinding van de Partij

1. Een besluit als bedoeld in artikel 22 of artikel 23 kan alleen worden genomen indien het congres is bijeengeroepen met de mededeling dat aldaar een dergelijk besluit zal worden voorgesteld. De termijn voor bijeenroeping tot een zodanig congres bedraagt tenminste dertig dagen.
2. Indien aan de quorumvereisten bij dat congres niet wordt voldaan, wordt in het geval van artikel 22 de besluitvorming verdaagd naar een eerstvolgend congres en in het geval van artikel 23 op een termijn van dertig dagen een nieuw congres uitgeschreven met dezelfde agenda, waarbij aan de stemgerechtigde leden wordt gemeld dat het vereiste quorum dan niet aanwezig hoeft te zijn voor het nemen van rechtsgeldige beslissingen.
3. De letterlijke tekst van een voorstel tot wijziging van Statuten of Huishoudelijk Reglement of tot ontbinding der partij wordt:
  - a. tenminste veertien dagen voor het congres bij het Landelijk Bureau ter inzage gelegd en aan de regiobesturen toegezonden, dan wel op de website van de Partij gepubliceerd en;
  - b. op het congres beschikbaar gesteld.